

Seat No. : _____

AC-164

April-2019

M.A., Sem.-II

411 : History

(Women in Indian History 19 – 20th Century)

(New Course)

Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks : 70

સૂચના : બધા પ્રશ્નનાં જવાબ A-B ક્રમ મુજબ લખો.

1. (A) ભારતીય ઇતિહાસમાં નારી અભ્યાસની અગત્યાના ચર્ચો. 14

અથવા

20મી સદીમાં ભારતમાં સ્ત્રીઓની સ્થિતિનું વિશ્લેષણ કરો.

(B) જોડકાં જોડો : (કોઈપણ ચાર) 4

A

B

(1) સુંદરી સુબોધ	(a) ઈ.સ. 1868 થી ઈ.સ. 1937
(2) નારીવાદી મહિલા	(b) વિદ્યાગૌરી નીલકંઠ
(3) આંતરરાષ્ટ્રીય મહિલા દિન	(c) મેરી વોલ્સ્ટોન ક્રાફ્ટ
(4) સ્ત્રી મુક્તિ સંગઠન	(d) મહિલા સામયિક
(5) નારીકુંજ	(e) 8 માર્ચ, 1975
(6) ગંગાબેન યાજ્ઞિક	(f) મુંબઈ

2. (A) સ્ત્રી નેતા તરીકે જમનાબાઈ પંડિતાનું મૂલ્યાંકન કરો. 14

અથવા

સાંસ્થાનિક સમયની મહિલા સુધારણા પ્રવૃત્તિની ચર્ચા કરો.

(B) ખાલી જગ્યા પૂરો : (કોઈપણ ચાર) 4

- (1) _____ મહિલા સુધારક હતા. (એમ.જી. રાનાડે, ગુરૂ ગોવિંદ)
- (2) _____ પ્રથમ ભારતીય નારીવાદી મહિલા હતા.
(ગંગાબેન યાજ્ઞિક, જમનાબાઈ પંડિતા)
- (3) સાવિત્રીબાઈ ફૂલે _____ પ્રાંતના સુધારક હતા. (મહારાષ્ટ્ર, ગુજરાત)
- (4) વહેમ ખંડન પોથીના લેખક _____ હતા. (ગંગાબેન યાજ્ઞિક, રમાબાઈ રાનાડે)
- (5) _____ ઈ.સ. 1848માં કન્યા શાળાની સ્થાપના કરનારા હતા.
(જ્યોતિબારાવ ફૂલે, પંડિતા રમાબાઈ)
- (6) _____ વર્ષમાં શારદા એક્ટ પસાર થયો. (ઈ.સ. 1929, ઈ.સ. 1926)

3. (A) ભારતના સ્વાતંત્ર્ય સંગ્રામમાં સરોજિની નાયડુની ભૂમિકા જણાવો. 14

અથવા

ઉષાબેન મહેતાનું ભારતના સ્વાતંત્ર્ય સંગ્રામમાં પ્રદાન મૂલવો.

(B) ખરાં છે કે ખોટાં જણાવો : (કોઈપણ ત્રણ) 3

- (1) માદામ કામાએ વંદે માતરમ્ પત્ર બહાર પાડ્યું હતું.
- (2) સુચિતા કૃપલાણી 'ભારત છોડો' આંદોલનમાં જોડાવાના હતા.
- (3) 'અમર શહીદ' પુસ્તક ઉષાબેન મહેતાએ લખ્યું.
- (4) કમલાદેવી ચાઓપાઘ્યાય ભારતના સ્વતંત્રતા આંદોલનમાં ઈ.સ. 1921થી ગાંધીજી સાથે જોડાયા.
- (5) મણિબેન પટેલ ભારતની પ્રથમ લોકસભાના પ્રતિનિધિ બન્યા હતા.

4. (A) હિન્દુ સ્ત્રીમંડળનો મહિલા વિકાસમાં ફાળો ચર્ચો. 14

અથવા

સાહિત્યના ક્ષેત્રે ભારતીય મહિલાઓની સિદ્ધિઓ નોંધો.

(B) એક-બે વાક્યમાં જવાબ લખો : (કોઈપણ ત્રણ) 3

- (1) લેડીઝ ક્લબની સ્થાપક મહિલાઓના નામ જણાવો.
- (2) વનિતા વિશ્વામ પ્રથમ ક્યાં અને ક્યારે સ્થપાયું ?
- (3) A.I.W.C.નું આખું નામ જણાવો.
- (4) વડવાનલ કૃતિ કોણે લખી ?
- (5) ભારતની પ્રખ્યાત નૃત્યાંગનાઓના નામ જણાવો.

Seat No. : _____

AC-164

April-2019

M.A., Sem.-II

411 : History

(Women is Indian History 19 – 20th Century)
(New Course)

Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks : 70

Instruction : Write all answer in A-B chronology.

1. (A) Discuss the importance of the study of woman in Indian History. 14

OR

Analyse the condition of woman in India during the 20th Century.

(B) Match the following : (any **four**) 4

A

B

(1) Sundri Subodh	(a) 1868 A.D. to 1937 A.D.
(2) Feminist Woman	(b) Vidyagauri Nilkanth
(3) International Women's Day	(c) Mery Wolston Craft
(4) Stri Mukti Sangathan	(d) Women Magazine
(5) Nari Kunj	(e) 8 th March, 1975
(6) Gangaben Yagnik	(f) Mumbai

2. (A) Evaluate Jamanabai Pandita as a Woman Leader. 14

OR

Discuss the social reform activities for women during the British Rule in India.

(B) Fill in the blanks : (any **four**) 4

- (1) _____ was a women reformer. (M.G. Ranade, Guru Govind)
- (2) _____ was a first Indian Feminist woman.
(Jamanabai Pandita, Gangaben Yagnik)
- (3) Savitribai Phule was a reformer of _____ state. (Maharashtra, Gujarat)
- (4) _____ was a writer of Vahem Khandan Pothi.
(Gangaben Yagnik, Ramabai Ranade)
- (5) By _____ in 1848 A.D. first girl school was started.
(Jyotibarao Phule, Pandita Ramabai)
- (6) In _____ year Sharda Act was passed. (1929 A.D., 1926 A.D.)

3. (A) State the role of Sarojini Naidu in the freedom movement of India. **14**

OR

Evaluate the contribution of Ushaben Mehta in freedom movement of India.

- (B) Write True or False : (any **three**) **3**

- (1) Vande Mataram Patra was published by Madan Bhikhaji Cama.
- (2) Suchita Kruplani was not joined the 'Quit India' Movement.
- (3) Ushaben Mehta was written the book of 'Amar Shahid'.
- (4) Kamaladevi Chattopadhyay was joined in freedom movement of India with Gandhiji in 1921 A.D.
- (5) Maniben Patel was first elected a Member of Parliament of India.

4. (A) Discuss the contribution of Hindu Stri Mandal in development of Indian Women. **14**

OR

Mention the achievement of Indian Women in literature.

- (B) Write an answer in **one** or **two** line : (any **three**) **3**

- (1) State the names of founder women of Ladies Club.
 - (2) When and where first Vanita Vishram was established ?
 - (3) State the full name of A.I.W.C.
 - (4) By whom Vadvanal book was written ?
 - (5) State the famous classical dancer of India.
-

AC-164

April-2019

M.A., Sem.-II

411 : History

(Application of History in Tourism-I)
(Old Course)

Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks : 70

સૂચના : જવાબ A-B ક્રમમાં જ લખો.

1. (A) ઇતિહાસમાં પ્રવાસનના અભ્યાસ માટેના સાધનોની ચર્ચા કરો. 14

અથવા

પ્રવાસનના વિવિધ પ્રકારોની સમીક્ષા કરો.

- (B) જોડકાં જોડો : (કોઈપણ ચાર) 4

A**B**

(1) સિ-યુ-કી	(a) મનાલી
(2) સાહસિક પ્રવાસન કેન્દ્ર	(b) બેંગલોર
(3) ઈત્સિંગ	(c) ઉદેપુર
(4) ઓમકારેશ્વર	(d) હ્યુ-એન-ત્સાંગ
(5) ઉમેદ પેલેસ	(e) પ્રવાસન સ્થળ
(6) વૃંદાવન ગાર્ડન	(f) ચીની પ્રવાસી

2. (A) પ્રવાસન ઉદ્યોગના ઘટકોની ચર્ચા કરો. 14

અથવા

પ્રવાસનનો ઐતિહાસિક વિકાસક્રમ તપાસો.

- (B) ખાલી જગ્યા પૂરો : (કોઈપણ ચાર) 4

- (1) _____ દેશો વિશ્વ પ્રવાસન સંગઠન સાથે જોડાયેલાં છે. (120, 102)
- (2) _____ વિશ્વ વિરાસત પ્રવાસનનું સ્થળ છે. (ભીમબેટકા, ખંડવા)
- (3) _____ પ્રવાસનનું અગત્યનું પાસું છે. (ભોમિયા, સલાહકાર)
- (4) ઈલોરાની ગુફા _____ રાજ્યમાં આવેલી છે. (મહારાષ્ટ્ર, ગોવા)
- (5) _____ રાજ્યનું ધાતુ કામ પ્રખ્યાત છે. (કર્ણાટક, ઓરિસ્સા)
- (6) _____ રાજ્યમાં તાંજોરના મંદિરો આવેલા છે. (તમિલનાડુ, કેરાલા)

3. (A) ફાહિયાનનું પ્રાચીન ભારતના પ્રવાસી તરીકે મૂલ્યાંકન કરો. 14
- અથવા**
- અલ્બેરૂનીનું મધ્યયુગનાં ભારતીય પ્રવાસી તરીકે મૂલ્યાંકન કરો.
- (B) ખરાં છે કે ખોટાં જણાવો : (કોઈપણ ત્રણ) 3
- (1) ઈ.સ.ની 7મી સદી દરમ્યાન ભારતના પ્રવાસે ફાહિયાન આવેલ.
 - (2) ટ્રાવેનિયર પ્રાચીન યુરોપીય પ્રવાસી હતો.
 - (3) મથુરા અને ગાંધાર પ્રાચીન પ્રવાસન કેન્દ્રો છે.
 - (4) સાંચી બુદ્ધનાં જીવન સાથે જોડાયેલું પ્રવાસન સ્થળ છે.
 - (5) વિજયનગર રાજ્ય મધ્યયુગનું પ્રવાસન સ્થળ હતું.
4. (A) આધુનિક ભારતના પ્રવાસનના અવરોધો અને જોખમો નોંધો. 14
- અથવા**
- પ્રવાસનના નવીનતમ પ્રવાહોનું વિશ્લેષણ કરો.
- (B) એક-બે વાક્યમાં જવાબ આપો : (કોઈપણ ત્રણ) 3
- (1) ઈકો ટુરિઝમ એટલે શું ?
 - (2) પ્રવાસનમાં સાંસ્કૃતિક પ્રભાવ એટલે શું ?
 - (3) આધુનિક ભારત પ્રવાસનના વિકાસના ત્રણ પરિબળો જણાવો.
 - (4) ગુજરાતના તટીય પ્રવાસનના અગત્યના કેન્દ્રો જણાવો.
 - (5) ગુજરાતની પ્રસિદ્ધ હસ્તકલાઓ નોંધો.
-

Seat No. : _____

AC-164

April-2019

M.A., Sem.-II

-411 : History

(Application of History in Tourism-I)
(Old Course)

Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks : 70

Instruction : Write answer in A-B chronology.

1. (A) Discuss the sources for the study of history in tourism. 14

OR

Review the various types of tourism.

(B) Match the following : (any **four**) 4

A

B

(1) Si-Yu-Ki	(a) Manali
(2) Adventure tourist place	(b) Bangalore
(3) I-Tsing	(c) Udaipur
(4) Omkareshwar	(d) Hyu-an-Tsang
(5) Umed Palace	(e) Tourist Place
(6) Vrundavan Garden	(f) Chinese tourist

2. (A) Discuss the constituents of tourism industry. 14

OR

Examine historical development in tourism.

(B) Fill in the blanks : (any **four**) 4

- (1) _____ countries are joins with World Tourism Organization. (120, 102)
- (2) _____ is a World Heritage Tourism Centre. (Bhimbetka, Khandva)
- (3) _____ is an important section of tourism. (Guide, Advisor)
- (4) In _____ state Ellora cave is situated. (Maharashtra, Goa)
- (5) In _____ state Metal Craft Work is famous. (Orissa, Karnataka)
- (6) In _____ state Tanjore Temple is situated. (Tamilnadu, Kerala)

3. (A) Evaluate Fahiyān as an ancient India tourist. **14**

OR

Evaluate Alberuni as medieval Indian tourist.

(B) Write true or false : (any **three**) **3**

- (1) Fahiyān had been came in India during 7th Century.
- (2) Traveniyar was an ancient European traveller of India.
- (3) Mathura and Gandhar are ancient tourist centres.
- (4) Sanchi is Buddhist tourist place.
- (5) Vijaynagar state is a wellknown tourist place of medieval era.

4. (A) Mention the threats and obstacles of modern tourism of India. **14**

OR

Review the new trends of tourism in India.

(B) Write answer in **one** or **two** line : (any **three**) **3**

- (1) What is meaning of Eco tourism ?
 - (2) What is meaning of Cultural impact of tourism ?
 - (3) State the three factors of development of modern India tourism.
 - (4) Mention the importance of sea transport places of Gujarat.
 - (5) State the famous handicrafts of Gujarat.
-

AC-164

April-2019

M.A., Sem.-II

411 : History

(Epigraphy and Numismatics of India)

(New)

Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks : 70

સૂચના : બધા પ્રશ્નોના જવાબ લખો.

1. (A) ભારતીય અભિલેખવિદ્યાનો ઉદ્ભવ અને વિકાસના ઉપકરણો પર નિબંધ લખો. 14
અથવા
 બ્રાહ્મી લિપિના ઉદ્ભવ અને વિકાસ પર વિસ્તારથી ટીકાત્મક નોંધ લખો.
- (B) જોડકાં જોડો : (કોઈપણ ચાર) 4
A	B
(1) ઈન્ડિયન એપીગ્રાફી	(a) હડપ્પન લિપિ
(2) ખરોષ્ટી લિપિ	(b) ખરોષ્ટી
(3) જેમ્સ પ્રિન્સેપ	(c) બ્રાહ્મી મૂળાક્ષરમાં લખાયેલ અધિશિલાલેખો
(4) જમણી બાજુથી ડાબી બાજુ લખવું	(d) ડી.સી. સિરકાર
(5) ચિત્રલિપિ	(e) ગાંધાર
(6) અશોક	(f) 1837માં બ્રાહ્મી લિપિ સંપૂર્ણપણે ઉકેલી
2. (A) અલાહાબાદ શૈલ્ય સ્તંભ શિલાલેખ પર વિસ્તારથી ટીકાત્મક વર્ણન લખો. 14
અથવા
 બેસનગર ગરુડ શિલાલેખનું ટીકાત્મક પરીક્ષણ કરો.
- (B) ખાલી જગ્યા પૂરો : (કોઈપણ ચાર) 4
- (1) અશોકનો ખડક શાસનાદેશ દ્વિતીય _____ ની ચર્ચા કરે છે. (મેડિકલ સુવિધાઓ, પ્રવાસી સુવિધાઓ)
- (2) અશોકનો ખડક શાસનાદેશ બાર _____ પર પ્રકાશ નાંખે છે. (ધાર્મિક સહિષ્ણુતા, ધાર્મિક અસહિષ્ણુતા)
- (3) અલાહાબાદ સ્તંભ _____ છે. (અશોક સ્તંભ, ગુપ્ત સ્તંભ)
- (4) બેસનગર ગરુડ સ્તંભ શિલાલેખ _____ સાથે સંકળાયેલ આઘ શિલાલેખ છે. (વૈષ્ણવ, જૈન)
- (5) લકુલીશ મથુરા પથ્થર સ્તંભ શિલાલેખ _____ છે. (સંસ્કૃત શિલાલેખ, બ્રાહ્મી શિલાલેખ)
- (6) લકુલીશ સ્તંભ શિલાલેખ _____ સાથે સંકળાયેલ છે. (વૈષ્ણવ સંપ્રદાય, શૈવ સંપ્રદાય)

3. (A) ભારતીય સિક્કા ઈતિહાસનું પૃથક્કરણ કરો. 14
અથવા
 સિક્કાઓના ઉત્પાદનની પદ્ધતિઓ અને તકનીકીઓની ચર્ચા કરો.
- (B) હા કે ના માં જવાબ આપો : (કોઈપણ ત્રણ) 3
 (1) પંચ માર્કડ સિક્કાઓ ભારતના આઘ સિક્કાઓ છે.
 (2) ભારતનો પ્રથમ સિક્કો ઈ.સ. પૂર્વે 600ની આસપાસ પ્રચલનમાં આવ્યો હશે.
 (3) પંચ માર્કડ સિક્કાઓ પુરાણ તરીકે પણ ઓળખાય છે.
 (4) સૌરાષ્ટ્રના સિક્કાઓ પર ખૂંધવાળો સાંઢ જોવા નથી મળતો.
 (5) મગધના સિક્કાઓ પર ચક્રનું પ્રતીક જોવા નથી મળતું.
4. (A) ઈન્ડો-ગ્રીક સિક્કાઓ પર નિબંધ લખો. 14
અથવા
 ગુપ્તોના સિક્કાઓ પર નિબંધ લખો.
- (B) એક વાક્યમાં જવાબ આપો : (કોઈપણ ત્રણ) 3
 (1) ઈન્ડો-ગ્રીક સિક્કાનું કોઈ એક નામ.
 (2) કનિષ્ક દ્વારા પ્રચલનમાં લવાયેલ સિક્કાઓના બે નામ.
 (3) કનિષ્કના સિક્કાઓ પર ચિત્રિત કોઈ બે દેવતાઓના નામ.
 (4) ગુપ્ત શાસકોનો સમય કયા સિક્કાઓ માટે જાણીતો છે ?
 (5) રાજા-રાણી પ્રકારના સિક્કાઓ કોણે દાખલ કર્યા હતા ?
-

Seat No. : _____

AC-164

April-2019

M.A., Sem.-II

411 : History

(Epigraphy and Numismatics of India)
(New)

Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks : 70

Instruction : Attempt **all** questions.

1. (A) Write an essay on origin and development of epigraphy in India with examples. **14**

OR

Write detailed critical note on the origin and development of Brahmi Script.

- (B) Match any **four** from the following : **4**

A

B

(1) Indian Epigraphy	(a) Harappan Script
(2) Kharosthi Script	(b) Kharosthi
(3) James Princep	(c) The earliest known inscriptions in the Brahmi alphabet
(4) Right to left writing	(d) D.C. Sircar
(5) Pictographic Script	(e) Gandhara
(6) Asoka	(f) Brahmi Script fully deciphered in 1837

2. (A) Write a detailed critical description of Allahabad Stone Pillar Inscription. **14**

OR

Examine critically Besnagar Garuda Pillar Inscription.

- (B) Fill in the blanks : (any **four**) **4**

- (1) Asoka's Rock edict II discusses about _____.
(Medical facilities / Travellers' facilities)
- (2) Asoka's Rock edict XII focuses on _____.
(Religious tolerance / Religious intolerance)
- (3) Allahabad Pillar is an _____. (Asoka Stambha / Gupta Stambha)
- (4) Besnagar Garuda Pillar Inscription is the earliest inscription related with _____. (Vaisnavism / Jainism)
- (5) Lakulisa Mathura stone pillar inscription is a _____.
(Sanskrit Inscription / Brahmi Inscription)
- (6) Lakulisa pillar inscription is related with _____. (Vaisnavism / Shaivism)

3. (A) Analyse the history of coinage in India. **14**

OR

Discuss the methods and techniques of manufacturing of coins.

(B) Write your answer in true/false : (any **three**) **3**

- (1) Punch marked coins are the earliest coins of India.
- (2) The first coins in India may have been minted around 600 BCE.
- (3) Punch marked coins are also known as puranas.
- (4) Humped bull had not been found on Saurashtra coins.
- (5) Chakra symbol had not found on Magadha coins.

4. (A) Write an essay on Indo-Greek coins. **14**

OR

Write an essay on Gupta coins.

(B) Write your answer in **one** sentence : (any **three**) **3**

- (1) Name any one Indo-Greek coin.
 - (2) Name any two coins issued by Kanishka.
 - (3) Write any two deities depicted on Kanishka's coins.
 - (4) For what coins, Gupta rulers were known ?
 - (5) Who issued King-Queen types of coins ?
-